

gümüşlük akademisi bahçeyazı okuma grubu

serbest okuma buluşmaları - 22

8 mart 2025, cumartesi

ayfer tunç “kuru kız”

Sarenur Gökben

(Sunum)

1. Neden seçtim:

Ayfer Tunç'u yazar olarak beğenirim. Bu kitapta kadın olma hallerine bir örnek olduğu için seçtim

2. Yazarın biyografisi:

Ayfer Tunç

1962 Adapazarı doğumlu. İlkokulu Adapazarı ve İzmit'te; ortaokulu ise Adapazarı'nda okudu. İstanbul Erenköy Kız Lisesinde yatılı olarak okuyup mezun olduktan sonra İstanbul Üniversitesi Siyasal Bilgiler Fakültesi'nden 1987 yılında mezun oldu. Babasını 3.5 yaşında kaybeden yazar, dayılar, teyzelerin bulunduğu kalabalık bir aile ortamında, okuryazar bir ailede yetişen küçük yaştan itibaren okumaya başlayan bir kişidir. Üniversite yıllarında yazma denemelerine başladı, bazı dergiler çıkmasında Değişik gazete ve dergilerde çalıştı (Güneş, Yenyüzyıl, Milliyet sanat gibi).

1989 yılında Cumhuriyet Gazetesinin düzenlediği Yunus Nadi Abalıoğlu Öykü Armağanı'na katıldı, Saklı adlı öyküsüyle birincilik ödülünü aldı. 2001 yılında yayımlanan Bir Maniniz Yoksa Annemler Size Gelecek adlı yapıtı, 2003 yılında yedi Balkan ülkesinin katılımıyla düzenlenen Uluslararası Balkanika Ödülü'nü kazandı ve altı Balkan diline çevrilmesine karar verildi. Aynı yapıtı 2006 yılında Arapça'ya çevrildi ve Suriye ve Lübnan'da yayımlandı.

Hem gelenekten beslenen hem de günceli takip eden bir yazar olan Ayfer Tunç öykü, roman, senaryo, araştırma ve yaşantı yazıları olmak üzere çeşitli türlerde eser veren üretken bir yazardır.

Romanlarında temel bir izlek bulunmayan Ayfer Tunç'un İlk romanından son romanına kadar roman türünde gelişim seyrine baktığımızda yazarın sabit bir izlek üzerinde ilerlemediğini ve her bir eserinin farklı bir tema üzerinde kurgulandığını görmekteyiz. Her ne kadar farklı temalar üzerine eserlerini kaleme almış olsa da Ayfer Tunç'un romanlarının benzer noktaları da bulunmaktadır. Bunlardan ilki, yazarın bireyin hikâyesinin arka planında toplumsal olaylara ve sorunlara da değinmesidir. Romanın zamanına bağlı olarak tarihî ve toplumsal olaylara yer verilerek bireysel hikâyeler üzerinden toplum eleştirisi de yapılır. Yazar kurgu içinde roman kişilerine farklı işlevler yükleyerek bireyin toplumla ve kendi benliğiyle olan çatışmasına yer verir.

Kitapları:

1989 - Saklı, (Öykü)	2002 - Ömür Diyorlar Buna, (Yaşam Dizisi)
1992 - Kapak Kızı, (Roman)	2003 - Taş - Kağıt - Makas, (Öykü)
1995 - İkiyüzlü Cinsellik, (Araştırma) (Oya Ayman ile)	2006 - Evvelotel, (Öykü)
1995 - Mağara Arkadaşları, (Öykü)	2007 - Harflere Bölünmüş Zaman (e-kitabı)
2000 - Aziz Bey Hadisesi, (Öykü)	2009 - Bir Deliler Evinin Yalan Yanlış Anlatılan Kısa Tarihi, (Roman Dizisi)
2001 - Bir Maniniz Yoksa Annemler Size Gelecek, (Yaşantı)	2010 - Yeşil Peri Gecesi, (Roman Dizisi)

2011 - Suzan Defter, (Roman Dizisi)
2012 - Memleket Hikâyeleri (anı-öykü)
2014 - Kırmızı Azap (Öykü)
2014 - Dünya Ağrısı, (Roman Dizisi)
2014 - Karanlıkta Kelimeler (söyleşi)(Handan

İnci'yle)
2018 - Âşıklar Delidir ya da Yazı Tura, (Roman Dizisi)
2020 - Osman, (Roman)
2022 - Kuru Kız, (Roman)

3. Konu:

Kitap bir taşra yerleşkesinde, bir aileyle ilgili dramı ve kadın kahramandaki etkilerini anlatıyor. Küçük yaştan itibaren hasta anne/babasına bakan, eğitimini kısmen bu nedenlerle bırakan kardeşiyle yaşayan bir kadını anlatıyor. Fiziksel özellikleri ve evlenmeyişi ile ilgili toplumsal etiketlemeler söz konusu. Kadın olmanın zorluklarını anlatan bir kitap.

Temel izlekler yalnızlık, toplumsal etiketleme, toplumsal acımasızlık, ötekileştirme, aile kavramı

4. Anlatım biçimi

Kitabı bir anlatıcıdan okuyoruz.

Dil çok sade, gerçekçi, ve acıtıcı. Kısa cümlelerle, tespitlerle yazılmış. Cümlenin sonu okuyucuya bırakılmış. Üslup için tanımlayıcı denebilir.

Kadına karşı yaklaşım ayrıştırıcı değil tam tersine yapılan haksızlıklara ışık tutucu.

5. Yazarın değerlendirmesi

Yazar bu kitabı, toplumsal ikiyüzlülük, kadına çizilen gömlek için yazdığını belirtiyor. Önceki kitaplarında umutsuzluğa karşın bu kitapta kaderini kendi çizebilen bir kadın tanımlıyor. Daha umutlu bir kitap olduğunu belirtiyor.

Yapıt özelliği modern diyebiliriz

Benzer konular kadına yönelik yargılamalar açısından j. Winterson her meyve portakal değildir 'i çağrıştırdı.

6. Temel izlekler

Birey için toplumsal baskılar etiketlemelerle yalnızlaştırılan bir kadın tanımı var. Toplumun kadına özellikle yalnız ve eğitimsiz kadına baskıcı tutum ön planda aktarılmış. . Kadın anlamaz bilmez yaftasını sık görüyoruz. Ancak kahramanın herşeyin farkında oluşu, kendini koruma adına tepki göstermeyişinin de altı çizilmiş.

Farklı olana (fiziksel, zihinsel) toplumun acımasız ön yargısını ve davranışını dile getiriyor

7. **Değerlendirme:** “ Hayatsız hayat” “ aptal olmak üzücü ancak aptal görünmek özgürlüktür” “ hayat bir şaka”

8. Kısa kolay okunan bir kitap. Bölüm bölüm olması biraz gidişi aksatsa da okuyucuyla tamamlanan bir kitap. Karakterlerin iç dünyaları daha ayrıntılı olsa özellikle erkek kardeş / baba figürlerinin duyguları da aktarılsa daha etkin olurdu.

9. Film ?

10. Toplumda özellikle bizim gibi ataerkil bir toplumda kadına çizilen rol ve işlev üzerine etkileyici bir kitap. Kahramanın farkındalığının artışı, bilgiye ulaşmasının artışı ile hayatına yeni bir yön vermesi umut verici. “ Hayat yine bir fırsat sunmadı, bağlarını inatla ve cesaretle çözen kendisi oldu” cümlesi ile özetlenebilir.

11. Kaynaklar, bağlantılar:

<https://www.youtube.com/watch?app=desktop&v=NyzV9NBEniw>

<https://www.youtube.com/watch?v=ZZuVrDxYpJ4>

<https://www.youtube.com/watch?v=1TWEwD1nl4Q>

<https://www.youtube.com/watch?v=Xi7aO3imv9o&t=649s>

<https://www.literaedebyyat.com/post/ayfer-tunc-kuru-kiz-inceleme>

katılımcıların değerlendirmeleri

Sevgi Çifter

Ayfer Tunç, yapıtlarını yıllardır takip ettiğim bir yazar. Bugüne kadar birçok kitabını okudum. Tunç'un, Murat Gülsoy ile birlikte yaptığı Diyaloglar da ilgiyle takip ettiğim programlardan. Tunç aynı zamanda hemşerim, Adapazarlı. Gazeteci, editör ve senaryo yazarı da olan Tunç, senaryolarını ilk yıllarda kendi ismi ile kaleme almış, ancak son yıllarda annesinin adını Yıldız'ı kullanıyor ve senaryolarında Yıldız Tunç ismini görüyoruz.

Birçok yazarın başına gelen ilk eseri yayımlatma serüvenini, Tunç da yaşamış. İlk öyküsü Saklı'yı Varlık dergisine göndermiş Tunç, ancak yayımlanmamış. Daha sonra ise içinde Saklı'nın da olduğu Saklı adlı öykü dosyası, 1989'da Yunus Nadi Öykü Ödülü'nü almış.

Tunç'un Kuru Kız romanını yayımlandığı 2023 yılında okudum. Buluşmamız için de yeniden göz gezdirdim.

Kavafis'in çok sevdiğim mısraları ile başlıyor roman: "Sana bu güzel yolculuğu verdi İthaka/O olmasa, yola hiç çıkmayacaktın/Ama sana verecek bir şeyi yok bundan başka." Yani roman bir yol hikayesi.

Romanda ana karakterimiz 40 yaşlarındaki kadının, kentin, mahallenin adlarının olmaması yaşanan hayatın dünyanın herhangi bir yerinde, herhangi bir kadının başından da geçebileceğini gösterirken, romandaki diğer kişiler de giydirilen kimlikleri ile anılır. Anne, baba, kardeş, dayı, fesat yenge, hırsız müteahhit, köfteci gibi. Onların da isimleri yok. Sadece Miguel'in ismi var. Kuru Kız ile evlenmek isteyen kişi. Estetik kaygıları olmayan, günlük sorunlarla boğuşup, anlık mutluluklarla yaşamını sürdüren balıkçı Miguel. Neden sadece Miguel'in ismi var diye sormak isterim Tunç'la karşılaşsam.

Sondan başlayarak, sonu hazırlayana giden yolu anlatan – ki bu anlatı da doğrusal zaman çizgisinde değil. Sıçramalarla, önce ve sonra sıralaması olmadan bir anlatım. Bir bakıma anlattığı zaman diliminde geçen bir objenin, duygunun çağrışımlarıyla açılan bir anlatı.- romanda yazarımız, bugüne kadar hep itaat etmesi, hayır dememesi öğretilmiş; 30 yıldır annesine, babasına, kardeşine bakım emeği vermiş kadın kahramanını dünyanın ucuna Arjantin'in en ucundaki eyaletinin başkenti Ushuaia'ya götürüyor. Kendini boğarcasına saran apartmanlardan, ön yargılardan, komşu dedikodularından, o güne kadar kendini görmeyenlerden kurtararak. On yaşında hasta annesinin bakımını üstlenmek zorunda kalan, ardından gelen baba ve kardeş bakımını görev bilen ana karakter, dünyanın ucunda bambaşka bir yaşam keşfediyor. Tam başka nereye gidebilirim diye düşünmeye başlıyor ki....

Zaman zaman insana şaka gibi gelen hayat, kahramanımız dünyanın ucundan başka nereye gidebilirim diye düşünürken yine kocaman bir şaka yapıyor: Pandemi... Şu anda geride bıraktığımız birçok olay gibi bir çoğumuzun unuttuğu pandeminin, yaşandığı zaman dilimindeki absürtlüğünü -ki buna şimdi absürt diyebiliyorum. Çünkü o zaman diliminde herkesle birlikte bu absürtlüğü normalimiz kabul etmiştik maalesef- pat diye önümüze atmış yazarımız: "Dünyada bütün sınırlar kapandı. Dünyada bütün okullar ve işyerleri kapandı. Dünyada bütün restoranlar, kafeler, barlar, sinemalar, tiyatrolar, konser salonları, kulüpler, eğlence yerleri, her yer, her şey kapandı. BÜTÜN DÜNYADA.21. YÜZYILDA."

Pandemiyle bu kez dünyanın ucunda gönüllü mahsur kalan kahramanımızın geri dönüş

anlatımları da başlıyor.

Kendinden iki yaş küçük sınırlı bir erkek kardeş görüyoruz ilk önce. Sonraları düğümler teker teker çözülüyor. Kendisini anne-baba ve kardeşine feda eden bir kadınının yaşamı sayfa sayfa açılıyor önümüze. Bütün bakım işlerinin yanı sıra kardeşi peynir sevmiyor diye eve peynir bile almayan, babası sağken sadece babası için alınan azıcık peynirleri saklayan, çok öfkelenen kardeşin öfkelenişinin akşamında işten dönerken getirdiği tulumba tatlısını hiç sevmediği halde seviyormuş gibi yapan, ev ahalisi dışında tüm komşuları tarafından iş gücü olarak kullanılan, 15 yaşındaki anne kaybından sonra babanın ilan ettiği yas sürecini tereddütsüz kabul eden, hatta küçük yaşlarda erkek kardeşinin cinsel saldırıda bulunmasını yokmuş gibi karşılayabilen, hiçbir şey olmamış gibi davranıp, 40 yaşına kadar kardeşinin yükünü taşıyan - ki bu durumun ülkemizde fısıltılar şeklinde konuşulmasına rağmen oldukça yaygın olduğunu biliyoruz - bir kadın. Bir 'kız kurusu', bir 'kuru kız'.

Önce anne, ardından baba ve ardından kardeşin ölmesi ile etrafını saran açgözlülerden kurtulmasını da biliyor ama bu kadın. Yaşamı boyunca 'hayır' diyemeyen kadın; kendine tecavüze yeltenen kapı komşusunu bıçaklıyor, evini yok pahasına almak isteyen dolandırıcı komşularını bertaraf edebiliyor, 'sattığın evin parasını bana vereceksin' diye ataerkinin korkunç yüzünü fütursuzca gösteren dayısına kafa tutabiliyor ve sonuçta yaşadığı kentin dışına bir kez çıkmış olmasına rağmen tüm işlerini kendisi hallederek Arjantin'in en uç noktasına gidiyor.

Yazarın kahramanına Arjantin'e gidene kadar 'aptal' rolü oynatması da kadınların yaşamdaki baskı, kısıtlama ve zorluklarla başetme yollarından biri olarak, oldukça dikkat çekici işlenmiş.

Tunç kitabı için "Her ne kadar çirkin bir kızın hayat serüveni gibi görünse de açgözlülük bu romanın ana zemini," diyor ve soruyor: "Yaşadığımız son depremden sonra, İstanbul'da oturduğu apartmanda, binalarını yıkıp kentsel dönüşüme sokarak rant elde etmek isteyen bir komşusu olmayan var mı?" Etrafımıza baktığımızda ne kadar çok örneğini görüyoruz açgözlülüğün? İzmir özelinde Suriye'deki savaştan kaçıp ülkeye sığınan durumu iyi olmayanlara yıkılacak derecedeki evlerini kiralayanlar, hala şaşmaktan vazgeçemediğim son 1.5-2 yıldır yükselen artışla evlerini kiralayanlar-ki birçoğunun ederi yarısı kadardır-, Pazar-market fiyatlarını 'nasılsa her şeyin fiyatı artıyor' diyerek sürekli artırırlar.... Örnekleri o kadar çok ki.

Kuru Kız III. Şahıs anlatımı ve kadın kahramanın bakış açısı ile yazılmış. Anlatım duru ve akıcı. Öylesine akıcı ki Ayfer Tunç adeta nasıl konuşuyorsa öyle yazmış Kuru Kız'ı da. Aynı anlatım türü Bir Deliler Evinin Yalan Yanlış Anlatılan Kısa Tarihi adlı romanında da vardı. Koşarak okumak gibi, hızlı bir anlatım. Fazla hiçbir kelime, tekrar edilen hiçbir şey yok adeta. Tabii her zamanki gibi detaycı, insan yaşamındaki hiçbir ayrıntıyı atlamadan, insanlık hallerini hiç yargılamadan ama sadece göstermekle kalmayıp, gösterirken eleştirisini de hissettiren şekilde yazmış yine Tunç.

Romanda Hulki Aktunç'a yaptığı gönderme de vefa borcunun güzel örneklerinden olmuş.

Benim keyifle okuduğum bir romandı Kuru Kız, seçimle tekrar anmama vesile olduğu için sevgili Sarenur'a teşekkürler.

mustafa sütlaş

2023 yılında yayınlandığı zaman yazılanları okuduğumda içimden bir okuma isteği gelmemişti. okuduklarımda dikkâtimi çeken üç nokta vardı:

bunlardan **birincisi** kahramanın "**isimsiz / anonim**" bir kadın kahraman olmasıydı. bu dönemde yazarlar, küresel edebiyat ortamında rekâbet edebilmek için şu iki unsuru çok fazla kullanıyorlardı:

ilkin kahramanlarının adlarının örneğin "leylâ/leila" gibi pek çok yerde görülebilir,

kullanılabilir adlardan birisi olmasıydı. buna yakın ikinci tutum da kahramanın bir adının olmaması yani “anonim” olmasıydı. bu romanda da asıl kahraman “isimsiz bir kız”dı.

bunun bir üst aşaması da var aslında; o da cinsiyeti belirsiz kahramanlar seçmek. bu seçim aslında yapıtı daha da çok benimsetiyor ve okutuyor bana göre. hele hele yazar bunu anlaşılabilirlik unsuruna özen göstererek yapmışsa. bugün ingilizce’de bugün önemli bir dil/yazım sorunu var. “o” adının cinsiyeti belirtmek kaydıyla yapılmak zorunda olunması. bunu ortadan kaldırmaya uğraşıyorlar. aslında bu da okur merkezli yazımın gözettiği unsurlardan birisi ve piyasa açısından iyi ve olumlu bir seçim yapmaya imkân veriyor. öte yandan zaten artık “queer” oluş, benimsenen ve ‘istenen’ olan bir durumdur. neden bir türk yazar da aynı gerekçelerle böyle bir yöntem seçmesin ki! sevgili ayfer tunç bu kadarını yapamamış ama, bu romanda bir ‘**adsız bir kadın**’ seçmiş, ona ‘**kuru kız / kız kurusu**’ demiş, üstelik de onu bedensel olarak biraz ‘**tuhaf**’ çizmiş. bunların satış amaçlı yapıp yapılmadığı sorusu ilk andan itibaren kurcaladı.

ikincisi de yazarların, özellikle de başka dillere çevrilme olasılığı yüksek olan ya da bunun için bir çaba sarf ed(il)en yazarların, kendi ülkeleri, coğrafyaları dışında farklı yerelerde ya da neresi olduğu belirsiz yerlerde geçen olaylardan söz etmeleri. bu tür kurgu yapıtların bir bölümü ütopya ya da distopyaya göz kırparken, bir bölümü de anlatılan “yereller”e benzer yerlerdeki olası okurları hedefliyorlar. bu da yine ticari bir mecra olarak yayıncılığın yeni kuralları arasında sayılıyor. ayfer tunç burada da ‘**dünyanın ucunu / sonunu**’ yer olarak belirlemiş. sanki ‘**cehennem dibine kadar yolun var**’ der gibi. ama onun cehennemini bir alegori yaparak çıktığı yerde oluşturmuş. her iki seçim de bana biraz kasıtlı gibi geldi.

üçüncüsü ise bir yapıtın “çok satması” öngörülerek basılması. az buçuk edebiyat dünyası ve bu piyasayı az buçuk bilen birisi olarak. açık söyleyeceğim çok ünlü bile olsa bir yazarın bir romanının ilk baskısının “50 bin” olması, bu ülkede çok çok enderi nadirattan bir durumdur ve bunu bilenlerin aklına “bu işte bir bit yeniği olmalı” duygu ya da düşüncesini uyandırır.

ben de bu romana, saydığım bu nedenlerle ve kuşkuyla yaklaşım, bu ticari çarkın dışında kalmaya özen gösterdim ve alıp okumadım. dahası bu romandan uzak durmak istedim. ama serbest okuma grubumuzun 2025 mart ayı romanı olarak sevgili sarenur gökben’in bu romanı seçtiğini belirttiği zaman, grubunun yönlendiricisi olarak ben de okumak zorunda kaldım. iyi ki de okumuşum. çünkü bir kez daha düşündüklerimi doğrulamama neden oldu.

ne anlatıyor?

roman her ne kadar “dünyanın sonunda”ki **ushuaia**’da başlasa da burada devam etmeyip, ülkemize dönüyor ve muhtemelen istanbul’a çok uzak olmayan bir taşra kentinde yaşayan bir genç kızın, örneklerini sıkça görüp bildiğimiz, en azından duyup okuyup izlediğimiz hemen herkesin başına gelebilecek olaylarla geçen bir yaşam hikâyesine (*bazıları bunu almanların “(var)oluşum hikâyesi” olarak anlandırılan “bildungroman” olarak nitelendiriyor, ama bana göre bunu söylemek bu örneği ortaya koyan kült romanları çok küçümsemek ya da azımsamak olacaktır.*) dönüşüyor.

romanın ne olay olarak, ne de bunların ifade edilişi bakımından bir özgünlüğü, edebi niteliği bence yok. belki kolay çevrilir diye uzun olmayan cümlelerle, basit sözcüklerle, en zor anlayacak olanların bile anlayacağı şekilde, hiçbir zaman derinlemesine çözümlemeler yapmadan, ortamı, mekânı, insanları duyguları, derinlemesine irdeleyip çözümlemeksizin, örneğin birden çok anlama gelebilecek çetrefilli cümleler kullanmaksızın olan biteni bize anlatmayı yeğlemiştir. özel peynir adlarını ya da google taramalarında kolay bulunan ve yine google’un kolayca çevireceği metinleri kendi kurgusunun içine sokarak anlatmayı yeğlemiştir. dolayısıyla içeriği ve biçimini enine boyuna

irdelemek bu roman için biraz zorlama olacak!

yine de araştırmadan duramadım elbette. romanı konu edinen çok sayıda akademik makale buldum, bunların bazılarını da göz attım. bu yayınların çoğu örneğin “sosyal benlik”, “sosyalleşme”, “yalnızlık”, “yalıtılmışlık”, “ötekileştirme”, “yabancılaşma”, “beden sorunsalı ve bedensel aşağılanma”, “kötülük / kötücüllük”, vb. konuyu daha çok sosyolojik açıdan ele alan çalışmalar.

romanla ilgili tanıtım yazıları ve yazarla yapılan söyleşiler de oldukça çok.

bunlardan birisinde, gümüşlük okuma grubumuzda bir dönem yer alan sevgili **şule tüzül**'ün değerlendirmesinde iki nokta oldukça dikkâtimi çekti ve bunların “bakış açısı” farklılıklarını ortaya koyma bakımından bana çok önemli geldi.

onun litera sanal edebiyat dergisindeki yazısından yapacağım iki alıntı bunu ortaya koyan nitelikte:

“ayfer tunç sadeliğin ve basitliğin ötesinde bir dil kullanmış. romanın dilindeki bu basitlik birçok ayfer tunç okurunu şaşırtmış hatta hayal kırıklığına uğratmış. bence müthiş bir şey yapmış. kuru kız gibi bir karakteri ve onun hayatsız hayatını, yani kısaca “kuru” kavramını anlatan bir romanda dili de “kuru”laştırarak anlatımı güçlendirmek ve üstelik bunu romanın edebi kimliğinden taviz vermeden yapmak bence hayranlık uyandırıcı. dolayısıyla romanda anlatılanlar kadar, ayfer tunç'un kullandığı teknik tercihler kuru kız'ı bir baş yapıt yapmış diyebilirim.”

buradaki “basitlik ve kuruluk” değerlendirmelerini eğer “**ironik**” bir yaklaşım olarak görmeyip, bir edebiyat yapıtında “olumlu” bir unsur ve “yazarlık becerisi” olarak görürsek o zaman bu farklılığı tam anlamıyla anlamak mümkün olur. bu gerekçelerin bir zamanlar, yayınlanması için bir yayıncıya gönderilen dosyalara, editörler tarafından eskiden yazılan “yayınlanamaz” değerlendirmelerinde yer aldığını biliyorum. o zaman edindiğim bilgilere göre, bir edebiyat yapıtının “basit ve kuru” olması, onun edebi niteliğini çok aşağılara çeken bir unsur olarak kabul edilirdi. 21. yüzyılın ikinci çevreğinde ise bunlar “marifet” durumunda. bu, gerçekten doğru bir saptama ama kimin için ve neyin için?

ikincisi de bana bunun yanıtını veren çarpıcı değerlendirme:

*“ben edebiyatın hayatı dönüştürdüğüne, edebiyatın hayatı değil hayatın edebiyatı taklit ettiğine inanmak isteyen bir okurum. bu nedenle kuru kız'ın ilk baskısının 50.000 adet olduğunu görünce büyük bir mutluluk ve kıvanç duydum. kuru kız gibi var olmak ve bir hayat edinmek için dünyanın sonuna gitmemize gerek yok. bunun için edebiyatı dolayısıyla sanatı hayatın bir parçasına dönüştürmemiz yeterli. dünyanın sonuna da hayatımızı sanata dönüştürme serüvenimizin bir parçası olarak gidebiliriz ayrıca. ayfer tunç **“en ümit dolu romanım”** ifadesini kullanıyor kuru kız için. umut hep var olacak elbette, kuru kız'lar ve edebiyat var oldukça hep var olacak...”*

burada sevgili ayfer tunç'un “ümitvarlığı” sanırım kitabın satışıyla artacak telif payının yüksekliği konusunda olmalı. eğer bu gerçekse, bu romanından sonra “yazarlık geçinen yazarlar” kategorisine yükselmiş olması kuvvetle muhtemel ve hattâ çok sevindirici. ama bu yazarlık açısından bir başarı sayılabilir mi bundan kuşku var. çünkü kapitalizmin hedefinin ne olduğunu biliyorum.

aslında bu konuyu tartışmak bence çok önemli, daha önce de başka kitaplarda buna değindik ama bir turum olarak ortaklaştık mı, bunu düşünmemiz gerek.

türkiye’de birkaç yıl içinde çok büyük bir yazarın, ilk kez yayınlanan çok önemli bir romanı alıp okuyacak, 50 bin edebiyat okuru var mı, bunu çok merak ediyorum. eğer varsa türkiye'nin bugün başka yerlerde olması gerekir diye düşünüyorum. yoksa o zaman **can yayımları** gibi bir yayınevi’ne ve yöneticilerine böyle bir işi neden yaptıkları sorulmalıdır. bu sorular arasında yazar ve çevirmene verilen teliflerin miktarları, dahası bunların vergiye yansıyan bölümü öğrenilmelidir.

öte yandan 50 bin tirajla basılan kitabın en az dört beş katı korsan baskısı da olmalıdır, çünkü piyasa kuralları bunu gerektirir, bunun da peşine düşülerek, yayın dünyasına hâkim olan “vahşi kapitalizm ve onun sonucu ortaya çıkan sömürünün” de hesabı sorulmalıdır.

bu bağlamda yanıtını merak ettiğim bir sorum da bu romanın hangi dillere çevrildiği ve nerelerde basılıp satıldığı konusunda. yanıtlayan olursa sevinirim.

sevgili sarenur'un paylaştığı bazı söyleşilerde de romanın öne çıkan yanlarından söz ediliyor ama edebi boyutuna dair ne yazık ki pek fazla bir şey söylenmiyor. okuma buluşmalarımız sırasında geçmişte okuduğumuz “**aziz bey hadisesi**” ya da “**suzan defter**” gibi hikâyeler, romanlar yazmış bir yazarın son üretimlerinden birisinin bu düzeyde bir roman olması gerekçesi ne olursa doğrusu bana biraz şaşırtıcı geldi.

sevgili sarenur gökben'e teşekkür ederek, diğer değerlendirmelerinizi ve söyleyeceklerinizi dinlemek ve öğrenmek isterim.